

HÄMEENLINNAN EDUNVALVONTA

1. Suomen kasvukäytävän (HHT) merkityksen tunnustaminen politiikkatoimissa ja aluekehittämisessä sekä -suunnittelussa, sujuva liikkuminen Hämeenlinnassa, Hämeenlinnasta ja Hämeenlinnaan mahdolliseksi

- ✓ Kehitetään Suomen kasvukäytävää (Helsinki-Hämeenlinna-Tampere)
- ✓ Tuetaan älykästä liikkumista ja ekologisia liikkumisvälineitä
- ✓ Lisätään pääradan välityskykyä Riihimäki Tampere välillä
- ✓ Tuetaan asemaseudun kehittämistä Hämeenlinnassa
- ✓ Pendolinot saadaan pysähtymään Hämeenlinnassa
- ✓ Suunnataan keskisuurten kaupunkien joukkoliikenteen tukemiseen lisää resurssia
- ✓ Kehitetään lentokenttiä; Helsinki-Vantaa, Tampere-Pirkkala ja Räyskälä
- ✓ Toteutetaan liittymä Moreeniin valtatie 3:lta
- ✓ Valtatie 10 kiertoliittymiä parannetaan
- ✓ Käytetään kasvukäytävää living labina
- ✓ Maaseutuyrittämisen mahdollistavat tietoliikenneyhteydet koko maakuntaan

Helsingistä Hämeenlinnan kautta Tampereen vaikutusalueelle sijaitsee Suomen kasvukäytävä, koko Suomen talouskasvun ja kilpailukyvyn ydin. Tällä tiiviillä alueella sijaitsee 40 % maan työpaikoista ja täällä tehdään jo noin puolet maan yritysten liikevaihdosta. Suomen kasvukäytävä muodostaa nauhakaupunkimaisen pitkän metropolialueen jatkeen, jota pitkin on nopeaa kulkea ja jonka alueella on miellyttävää asua. Hämeenlinna on kaupunki kasvukäytävän keskiössä.

Kaupungin vetovoimaisuuden edistämiseksi on tärkeää pureutua kehittämään kasvukäytävää sekä siihen liittyvää paikallista infrastruktuuria siten, että hyvä asuminen ja erinomaiset palvelut ovat saavutettavia. Tähän Hämeenlinnan kaupunki tarvitsee tulevaisuuteen suuntaavia myös valtakunnallisia toimenpiteitä, joita on tärkeää edistää päätöksenteon kaikilla tasoilla

Suomeen sijoittuvat yritykset, tarkastelevat niin sanottua sijoittumispaikkariskiä, jossa arvioidaan osaavan työvoiman saantia, rakennettua infraa ja hyvää elinympäristöä. Kasvukäytävällä riski on pienempi ja täten houkuttelevuus suurempi. Uusien tuotteiden ja palveluiden markkinoille tulo vaatii riittävän ostopotentiaalin kehittyäkseen, siksi kasvukäytävät tulee nostaa keskiöön.

Liikkumisesta on pyrittävä saamaan ekologista, nopeaa ja saavutettavaa. Älykäs julkinen liikkuminen tulee olla kunnista, liikkumisvälineistä (bussit, junat, lentokoneet jne.) riippumatonta ja sen tulee tarjota helpot matkaketjut. Älykäs liikkuminen helpottaa työvoiman saatavuutta, vahvistaa pendelöintiä ja yhdistää toiminnot muuhun Eurooppaan.

Uusia ja ekologisia liikkumisen välineitä tulee tukea joko taloudellisesti tai verohelpotuksin. Näin helpotetaan työkiertoa, työvoiman vapaampaa liikkumista, maaseutujen elinvoimaisuutta ja pienennetään hiilijalanjälkeä.

Pääradan välityskykyä on parannettava. Hankkeen ensimmäinen vaihe, Pasila-Riihimäki on 2015 käynnistymässä. Suunnittelutyö jatkohankkeesta Riihimäki-Hämeenlinna on syytä käynnistää heti ensimmäisen vaiheen toteutuksen alettua. Lisäraide Tampereelle asti on

alueen elinvoimalle tärkeä. Raideliikenteen sujuvoittamiseksi on Hämeenlinnan kannalta tärkeää rakentaa pizararata Helsinkiin.

Asemanseutujen kehittäminen on käynnistynyt Hämeenlinnassa. Valtion ja muiden toimijoiden yhteinen työskentely Hämeenlinnan asemanseudun saamiseksi osaksi kehittyvää keskustaa on tärkeää. Yhteistyöllä on mahdollistettava kehittäminen toimivaksi liikennekeskukseksi ja asumisen sekä yrittämisen alueeksi.

Asemaseutuja tulee kehittää myös VR:n ja valtion omistamien maiden osalta. Ratapihat tulee ottaa hyötykäyttöön ja löytää innovatiivisia ratkaisuja raideinfrale, niin että ratapihat ja raiteet eivät rajoita tehokasta kaupunkisuunnittelua. (esim. parkkialueita, asuntoja kiskojen yläpuolelle)

Hämeenlinna on eteläsuomen vetovoimainen asumiskaupunki. Työpaikkojen omavaraisuusaste on korkea, mutta pendelöijiiä sekä pääkaupunkiseudulle että Tampereen suuntaan on tuhansia. Pendelöintimahdollisuuksien lisäämiseksi on tärkeää, että nykyisin asemamme ohittava pendolino-juna pysähtyy myös Hämeenlinnassa.

Joukkoliikenne keskisuurissa kaupungeissa on haasteellista toteuttaa siten, että se on varteenotettava vaihtoehto asukkaiden lähiliikkumiseen. Joukkoliikenteen tukeminen jää Etelä-Suomessa suurten kaupunkien varjoon. On tärkeää kehittää älykkäästi toimivaa ekosysteemiä lähtien paikallisesta joukkoliikenteestä valtakunnallisiin matkaketjuihin. Joukkoliikenteen tukea tulee edelleen kehittää keskisuuria kaupunkeja huomioon ottavaksi.

Hämeenlinna sijaitsee kahden kansainvälinen lentokentän välissä. Joukkoliikennettä esim. raideyhteyksiä (luotijunat), samoin kuin kenttien sujuvaa toimintaa tulee vahvasti tukea, jotta Suomi kansainvälistyy. Helsinki-Vantaan kentän kilpailukyky verrattuna eurooppalaisiin kenttiin ja Pietarin kenttään, on meille elinehto. Helsinki-Vantaan kenttää tulee kehittää kansallisella tasolla. Tampere-Pirkkalan lentokentän kehittäminen on myös nostettava valtakunnallisesti tärkeäksi edistettäväksi hankkeeksi.

Räyskälän siviili-ilmailukentän toimintaa tulee vahvasti kehittää ja sinne tulee siirtää toimintoja Malmin kentältä. Samoin tulee rohkeasti tarkastella myös muiden mahdollisten (esim. lentologistiikkapalveluiden) palveluiden siirtämistä Räyskälään.

Valtatien 3 liityntäliikennettä on kehitettävä. On tärkeää mahdollistaa Hämeenlinnan merkittävän kasvupotentiaalia omaavan elinkeinoalueen Moreenin kehittyminen. Ajankohtaista on toteuttaa Moreenin liittymäjärjestely. Tieliittymiä ei tule nähdä pelkästään infrahankkeina, vaan ne toimivat usein päänavaajina merkittävälle elinkeinohankkeille. Liittymien puuttuminen voi olla merkittävä haitta isoille elinkeinoinvestoinneille ja työpaikkojen määrän kasvulle. Hankkeiden suunnittelu-, päätös- ja toteutusprosessit pitää olla selkeitä ja niiden vasteajat tulee noudattaa yritysten päätösprosesseja. Hitaat prosessit heikentävät oleellisesti yritysten investointeja tai prosessin hitaudesta johtuen investoinnit voivat jopa jäädä toteutumatta.

Valtatie 10 ruuhkautuu pahasti Hämeenlinnan kantakaupungin alueella. Sen välityskyvyn parantaminen on käynnistettävä vaiheittain laaditun aluevaraussuunnitelman ja laadittavan

tiesuunnitelman pohjalta. Erityisesti kantakaupungissa sijaitsevien kiertoliittymien parannustyöt on syytä käynnistää pikaisesti.

Suomen kasvukäytävä on mahdollisuus monenlaiseen kehittämiseen. Se voi toimia myös alustana monipuolisille kokeiluille ennen kaikkea älyliikenteen kokeilualustana. Testaus ja pilotointimahdollisuuksia ovat mm. sähköautoilu, liityntäliikenteen uudet ratkaisut, maksujärjestelmät, kutsuohjatun liikenteen ja joukkoliikenteen yhdistäminen, liikkuminen palveluna, liikennetiedon saatavuus ja avoimuus, muut vaihtoehtoiset polttoaineet liikkumisen mahdollistajina.

2. Lasten ja nuorten elämänkaaren eri vaiheiden mukaiset palvelut, vahva maakunnallinen ammattikorkeakoulu ja seutua palveleva toisen asteen koulutus

- ✓ Laaditaan Lapsi- ja nuorisopolitiikka –tavoiteohjelma
- ✓ Tehdään väestölähtöinen budjettianalyysi jossa tarkasteltavana väestöryhmänä ovat lapset ja nuoret
- ✓ Jäljitetään ja seurataan lapsibudjetoinnin lapsiin kohdistuvia määrärahoja
- ✓ Lapsivaikutusten arviointi kaikkeen päätöksentekoon
- ✓ Hämeen ammattikorkeakoulun toiminnan turvaaminen ja HAMK:n malli ammattikorkeakoulujen toimintamalliksi
- ✓ Toisen asteen koulutuspaikkoja lisää maakuntaan
- ✓ Valtiolta panostusta julkisten rakennusten sisäilmaongelmien ratkaisemiseksi
- ✓ Laaditaan monikulttuurisuusohjelma ohjaamaan maahanmuuttajien koulutusta
- ✓ Turvataan kunnalliset lasten ja nuorten palvelut
- ✓ Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittama kuntien palvelujen rahoitus valtionosuusjärjestelmän kautta

Monet yksittäiset kehittämishankkeet, moniammatillinen yhteistyö, verkostoituminen ja hallintorajojen ylittäminen eivät enää riitä. Yksittäisistä hyvistä käytännöistä tulee rakentaa kehittävä arviointitutkimuksen tukemana julkisen vallan ja erityisesti kuntien vastuulla olevan toiminnan systeminen kokonaisuudistus, jossa kehitetään suunnitelmallisesti sosiaalinen innovaatio ja valtakunnallisesti tuetaan sen käyttöönottoa paikallisiin olosuhteisiin soveltaen kaikissa kunnissa.

Esitetään, että syrjäytymistä, köyhyyttä ja terveysongelmia vähentävää poikkihallinnollista toimenpideohjelmaa toteuttavalla valtioneuvosten periaatepäätöksellä lasten ja nuorten tukien ja palvelujen kehittämisestä käynnistetään ministeriöiden, kuntien ja muiden tahojen kuten seurakuntien ja järjestöjen yhteinen

Lapsi- ja nuorisopalvelujen -tavoiteohjelman valmistelu, sekä tutkimus- ja kehittämishanke kehittämään vuosina 2015 - 2019 kunnille suositus uudeksi paikallisesti sovellettavaksi toimintamalliksi, jota soveltamalla ne vastaavat nykyistä kustannusvaikuttavammin lasten ja nuorten 2020 - 30-lukujen hyvinvointi- ja koulutushaasteisiin.

Lapsibudjetointi tarkoittaa talousarvion tarkastelemista lapsenoikeusnäkökulmasta. Kyse on sekä 1) lapsiin kohdistuvien määrärahojen jäljittämisestä ja seurannasta eli lapsilähtöisestä budjettianalysista; että 2) talousarviopäätösten lapsivaikutusten arvioinnista.

Lapsibudjetoinnin budjettianalyysi on osa väestölähtöistä budjettianalyysia, jossa julkisen budjettitalouden menot järjestetään väestömomentteihin. Lapsibudjetoinnissa tarkastelussa ovat lapsiin ja nuoriin kohdistuvat menot. Väestömomentti tarkoittaa sitä, että budjetin menokuvauksessa esitetään, mihin väestöryhmään ja minkälaiseen palveluun kyseinen määräraha kohdistuu. Lapsibudjetointi ei tarkoita erillisen ”lasten talousarvion” tekemistä, vaan kyse on talousarvion lapsiin kohdistuvien määrärahojen tarkastelusta kokonaisuutena. Tavoitteena on, että tehdään paikallisia hankkeita, jotka yhdistetään valtakunnalliseksi lapsibudjetoinnin kehittämishankkeeksi vuoden 2015 aikana. Yhteisessä hankkeessa luodaan seuraavan hallituskauden aikana perusta lapsibudjetoinnin budjettianalyysille siten, että vuoteen 2018 mennessä käytössä on aikasarjätietoa väestömomentteihin jaettuna koko julkisen budjettitalouden osalta. Tavoitteiden toteutuessa Suomesta tulisi ensimmäinen valtio, joka on pystynyt toteuttamaan kattavan lapsibudjetoinnin mallin.

Pidemmän aikavälin tavoitteena on, että lapsibudjetoinnista ja muusta väestöbudjetoinnista tulee keskeinen väline poliittisessa päätöksentekojärjestelmässä. Tämä edellyttää, että väestölähtöistä budjettianalyysia, vaikutusten arviointia sekä niiden menetelmiä jatkuvasti kehitetään. Tulevaisuudessa budjetointia voidaan laajentaa muihin väestöryhmiin sekä verotukseen, jolloin myös julkisen talouden tulot voidaan kohdentaa väestökohtaisesti. Lapsilähtöisen budjettianalyysin yhdistäminen lapsivaikutusten arviointiin sekä lapsiin ja nuoriin liittyvien palveluiden ja tulonsiirtojen kustannusvaikuttavuusanalyysiin ovat keskeisiä lapsibudjetoinnin pidemmän tähtäimen kehittämisuuntia.

Vuoden 2011 suosituksissa lapsen oikeuksien komitea katsoi, ettei lapsen etua ei ole Suomessa riittävästi otettu huomioon lapsia koskevassa päätöksenteossa. Lapsen edun harkinta edellyttää lapsivaikutusten arviointia, jolloin tavoitteena on ennakoida jo valmistelun aikana politiikan, toiminta- ja taloussuunnitelman ja hallinnollisten päätösten vaikutuksia lapsiin. Näin voidaan ennalta varmistaa lapsen edun eri näkökulmien huomioiminen. Vaikutusten arviointi auttaa varautumaan ennalta mahdollisiin negatiivisiin vaikutuksiin siinäkin tapauksessa, että lasten kannalta parasta ratkaisua ei esimerkiksi taloudellisista syistä voida valita. Lapsivaikutusten arviointi tulee sisällyttää hallinnon prosesseihin kaikilla tasoilla ja mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Vaikutusten arviointiin kuuluu myös lasten näkemysten selvittäminen. Tämä voi tarkoittaa myös vanhempien ja lasten parissa työskentelevien aikuisten kuulemista. Vaikutuksia arvioitaessa tulee huomioida eri lapsiryhmät, erityisesti haavoittuvassa asemassa olevat lapset.

Hämeen ammattikorkeakoulu on vahva maakunnan osaamisen kehittäjä. Se perustaa toimintansa työelämälähtöiseen tutkimukseen ja innostavaan korkeakoulutukseen, jossa opiskelija on toiminnan keskiössä. Hämeen ammattikorkeakoulun toiminnan hyödynsaajina ovat alueen yritykset, työelämä. Ammattikorkeakoulu panostaa mm. kansainvälistymiseen ja digitalisoitumiseen. Työelämälähtöinen tutkimus toteutetaan neljässä tutkimusyksikössä: Ammatillinen osaaminen, Arjen palveluiden ja teollisuuden digitaalisuus, Biotalous ja bioprosessiteknologia sekä Ohutlevykeskus. Kansainvälisyydessä keskeistä toimintaa ovat osaamisen vienti, opiskelija-, opettaja- ja tutkijaliikkuvuus sekä vieraskieliset koulutukset. Tutkijaryhmät ja tutkimusyksiköt toimivat merkittävässä kansainvälisissä tutkimushankkeissa etenkin ammattikorkeakoulun strategisten kumppanien kanssa.

Hämeen ammattikorkeakoulu on koko maakunnan vahva kehittäjä. Ammattikorkeakoulun aseman turvaaminen maakunnallisena kehittämisorganisaationa sekä koulutuksen

tarjoajana on Hämeenlinnan kaupungille erittäin tärkeää. Kärkiosaamisalueiden tunnistaminen on jatkuvaa työtä, mutta ennen kaikkea vahva biotalouden ja metallialan osaaminen on maakunnassa turvattava. Hämeen ammattikorkeakoulun metsä-, puutarha- ja maatalousalan koulutus on valtakunnallisesti merkittävää samoin, kun teräsosaamiskeskukseen liittyvä metallialan koulutus.

Toisen asteen ja aikuiskoulutuksen järjestäminen tulevaisuudessa yritysten työvoimatarpeet huomioiden on välttämätöntä. Hämeenlinnassa on toteutettu toisen asteen, ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen sekä vapaan sivistystyön siirtäminen saman järjestäjäorganisaation alle, koulutuskuntayhtymä Tavastiaan. Toisaalta vahva biotalouteen ja bioprosesseihin sekä liikennekoulutukseen painottuva toisen asteen koulutus toteutetaan ammattikorkeakoulun yhteydessä toimivassa Hämeen Ammatti-instituutissa. Osaavan työvoiman saatavuus edellyttää paikallista, laadukasta ja monialaista toisen asteen koulutusta. Kilpailukykyinen yrittäjyys vaatii työvoimatarpeen mukaista koulutusta ja siksi on erittäin tärkeää säilyttää Hämeenlinnassa runsas ja monipuolinen toisen asteen koulutuspaikkojen tarjonta sekä lisätä koulutuspaikkoja maakuntaamme.

Maahanmuutto on ollut selittämässä Hämeenlinnan väestön kasvua viime vuosina. Lisääntynyt maahanmuuttajien joukko on lisännyt myös tarvetta toisen asteen koulutuksen järjestämiseen eri äidinkieltä puhuville nuorille. Toisen asteen koulutuksessa on syytä tarjota erilaisia tukitoimia heikosti suomen kieltä puhuville. Heille on suunnattava monipuolisia koulutuspolkuja, lisättävä koulutuspaikkoja ja laadittava monikulttuurisuusstrategia.

Julkisten rakennusten sisäilmaongelmat ovat osoittautuneet erittäin yleisiksi. Hämeenlinnassa on useita kosteusvaurioista kärsiviä kouluja. Ongelmien korjaamiseen tarvitaan panostusta. Kosteus- ja homeongelmien korjaaminen ja siihen suunnattu valtion panostus tuo myös mahdollisuuksia elinkeinoelämälle.

Lasten ja nuorten palvelut ovat suurimmalta osin perheiden lähiympäristössä tuotettavia palveluja. Kunta palvelujen järjestäjänä mahdollistaa kaikille tasapuolisen ja oikeudenmukaisen palveluvalikoiman siten, että paikalliset olosuhteet tulee hyvin huomioon otetuksi. Hämeenlinnan seudulla ei ole syytä tuottaa lasten ja nuorten palveluja seutua suuremmassa verotusoikeudellisessa organisaatiossa.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on viime vuosina ohjannut osan kuntiin kohdistuvasta rahoituksestaan erilaisten sisällöiltään kohdistettujen erikseen haettavien tukien kautta. Rahoitus on ollut heikosti ennakoitavissa ja sen määrä on ollut vuosittain vaihteleva. Tarkoituksenmukaista olisi johtaa toimialaa normaalin valtionosuusjärjestelmän mukaisesti.

3. Turvataan Hämeenlinnassa sosiaali- ja terveystalouden oikeudenmukainen ja tasavertainen saatavuus

- ✓ Toimiva Sote Hämeenlinnan seudulle
- ✓ Päivystävä keskussairaala maakunnassa säilytetään
- ✓ Palvelujen valvonta laatuun ja vaikuttavuuteen
- ✓ Kansallinen Sote-sähköiset palvelut kärkihankkeeksi

Tuleva sote-malli on saatava kaupunkien ja elämänkaariajattelun näkökulmista toimivaksi (malli, ohjausvalta, äänileikkurit, kuntayhtymien ohjaus). Sote-mallissa kuntien ja

mahdollisten kuntayhtymien palvelujen yhteen nivomiseen on kiinnitettävä huomiota. Kanta-Hämeessä on jatkossakin oltava päivystävä keskussairaala. Tulevat tuotantoratkaisut on kytkettävä kaupunkien ja asiointialueiden näkökulmasta tarkoituksenmukaiseksi toimintaorganisaatioksi. Työllisyyspalvelujen ja sote-palvelujen kokonaisuus on rakennettava integroituneeksi toiminnalliseksi kokonaisuudeksi.

Taloudellisesti ja toiminnallisesti kestävät sote-palvelut pitää järjestää ja tuottaa siten, että valtion ohjausta suunnataan uudella tavalla. Lainsäädännön velvoitteet on sovitettava kuntien rahoituskehykseen kestäväällä tavalla. Lisäksi valvonnan painopiste on siirrettävä panospohjaisesta valvonnasta tulospohjaiseksi (laatu, vaikuttavuus) siten, että tuottavuuskehitys laatua ja vaikuttavuutta vähentämättä on mahdollista.

Sosiaali- ja terveyspalveluissa sähköinen asiointi on saatava kansallisen kehittämisen kärkihankkeeksi koko julkiselle sektorille.

4. Luodaan Hämeenlinnaan asumisen uudenlaisia mahdollisuuksia ja hyödynnetään kiertotalous, resurssiviisuus

- ✓ Muutetaan rakentamisen sääntelyä
- ✓ Tuetaan uudenlaisia asumisratkaisuja Hämeenlinnassa
- ✓ Panostetaan teräsrakentamisen uusiin sovelluksiin

Suomen kasvukäytävä on jo nyt pitkälti yhtenäistä työssäkäyntialuetta, joka tarjoaa runsaasti työpaikkavaihtoehtoja perheen useammalle aikuiselle. Hämeenlinna houkuttelee lisää asukkaita, jotka hyödyntävät kaupungin oivallista sijaintia. Asuinpaikkaa, lasten kouluja, harrastuksia tms. ei hämeenlinalaisen asukkaan työpaikan vaihtuessa tarvitse vaihtaa. Kaupunkimme tuleekin tarjota erilaisia asumisen vaihtoehtoja ja rakentamisen säännöksiä. Rakentamiseen liittyvää sääntelyä tulee helpottaa. Sekä rakentamisen että ylläpidon kustannukset ovat nousseet säännöksistä johtuen nopeasti.

Asumisratkaisussa tulee kannustaa erilaisiin kokeiluihin, joita eri kannustimin tulee tukea. Kokeiluja voisivat olla erilaiset yhteistilat, ekologisuus ja uudet energiaratkaisut. Hämeenlinnalla on valmiutta ottaa kärkipaikka Suomessa sekä kiertotalouden että uusien asumismuotojen pilotoijana. Hämeenlinnassa kehitetään jo nyt teräsrakentamiseen uusia sovelluksia. Suunnittelussa olevat isot asuinaluehankkeet tarjoavat erinomaiset piloitintimahdollisuudet uusille sovelluksille.

Sekä laajentunut työssäkäyntialue että älykkäät liikkumisen ratkaisut, helpottava PK-seudun painetta kasvaa liian nopeasti. Metropolialue ja Tampereen seutu laajenevat ja kattavat lähitulevaisuudessa koko Suomen kasvukäytävän, Hämeenlinnan mukaan lukien.

5. Yrittäminen tarvitsee kansainvälistymistä ja vahvaa sekä taloudellista että toiminnallista tukea

- ✓ Valtion roolin kehittäminen elinkeinojen toimintaedellytysten luojana
- ✓ Maantieteellisten elinkeinotoimintaan liittyvien aluejakojen yhdenmukaistaminen
- ✓ Elinkeinotoiminnan eri tukiorganisaatioiden tehtävien ja tavoitteiden määrittely sekä määrän vähentäminen
- ✓ Tukea suomalaisten yritysten kansainvälistymiseen

- ✓ Matkailun toimialaan uutta suuntaa
- ✓ Kanta-Hämeeseen panosta luonnonvarakeskuksen perustamiseen

Valtion roolia elinkeinojen toimintaedellytyksien luojana ja kehittäjänä tulee edelleen arvioida. Erilaiset maantieteelliset aluejaot estävät liiketoimintojen järkevän kehittämisen (maakunnat, Ely-alueet, Finvera, TE-keskukset jne). Yritykset eivät hae investointi- ja kehittämistukia niiden monimutkaisuuden, paperibyrokratian ja hankalien normitusten takia. Toiminta on siirtynyt niin sanotusti revisorivetoiseksi tarkoituksenmukaisuuden sijaan. Valtion byrokratiaviidakkoa tulee keventää, yhteistyö seutujen ja kuntien kanssa tulee käynnistää sekä vähentää valtion mukaantuloa operatiiviseen kehittämistyöhön. Valtion rooli tulee olla selkeästi lainsäädännöllinen ja strateginen.

Valtion eri organisaatioita tulee yhdistää tai lopettaa. Viime vuosina valtion eri laitokset ja virastot ovat ottaneet liikaa aktiivisen toimijan rooleja. Se sopii heikosti dynaamiseen toimintaympäristöön ja muutos on suuri muutaman vuoden takaiseen toimintamalliin, jossa virastoilla oli viranomaisen asema. Kuntien, seutukuntien, maakuntien ja valtion rooli ovat viime vuosina sekoittuneet. Se on lisännyt tehottomuutta, keskinäistä kilpailua, kustannusten nousua, markkinahäiriöitä ja sekaannusta eri toimijoiden rooleista.

Valtion tulisi luoda yrityksille kasvun mahdollisuuksia, uusia liiketoimintamalleja, mutta vallalla oleva revisoritalous kontrolloi ja säätelee uusien mahdollisuuksien sijaan. Paikallisen tason päätöksentekokykyyn tulee luottaa ja aktivoita bottom up-toimintaan.

Suomen kansainvälistymisen asteessa on parantamisen varaa. Työperäistä maahanmuuttoa tulee vahvista sekä nopeuttaa suomalaisten yritysten kansainvälistymistä. Koulutuksessa tulee tarjota yhä enemmän englanninkielisiä tutkintoja ja lisätä tutkija- ja harjoittelijavaihtoa. Kansainväliset resurssit tulisi aidosti hyödyntää.

Invest In-toiminta tarvitsee lisäresursointia. Team Finland hyvästä ideastaan ja lähtökohdistaan huolimatta, on hukkunut hallinto-organisaatioksi, kun sen pitäisi olla vahvasti markkinointisuuntautunutta toimintaa. Valtiovetoinen TF ei toimi parhaalla mahdollisella tavalla. Suomen tulisi harkinta vero- tai muiden intensiivien käyttöönottoa FDI-toiminnassa (foreign direct investment)

Matkailu, tai laajemmin ajateltuna matkailu, kulttuuri ja vapaa-aika ovat harvoja globaalien kasvun aloja. Alan osaaminen Suomessa vaatii sekä uutta osaamista että riittäviä resursseja. Elämysteollisuus, jota matkailukin on, tulee nostaa hallitusohjelmassa sille kuuluvaan asemaan. Matkailua on kehitettävä teollisuuden toimialana niin kuin muitakin toimialoja. Matkailussa on uskallettava satsata volyymeihin, joiden avulla maahan saadaan merkittäviä verotuloja, vaikutetaan myönteisesti työllisyyteen, erityisesti nuorten työllistymiseen

Kanta-Hämeessä uutta kasvua luo tulevaisuudessa luonnonvara-alan kehittyminen. Jo nyt Kanta-Hämeessä on Suomen merkittävin alan tutkimus. Täällä toimii Luke, Helsingin yliopiston biologian laitos ja HAMK, jonka suurin yksikkö on bio- ja ympäristötieteet. Tavoitteena on tehdä Kanta-Hämeestä luonnonvara-alojen kansallinen osaamiskeskittymä, joka synnyttää uudenlaista liiketoimintaa, vahvistaa perinteistä, merkittäviä toimialoja kuten vaikkapa elintarvike- ja metsäteollisuutta, kehittää luonnonvarojen järkevää käyttöä ja luo alalle uusia parhaita käytäntöjä.

6. Muuta

- ✓ Vankilan korjaaminen
- ✓ Puolustushallinnon Panssariprikaatin kehittäminen

Hämeenlinnan vankila tarvitsee peruskorjaamista, jossa paljusellit korjataan ja varustetaan vessoilla sekä henkilöstön asuntotiloja kunnostetaan vankilakäyttöön. Peruskorjaamiseen tarvitaan valtion panostusta arviolta 40-50 miljoonaa euroa.

Hämeenlinnan seudun asema varuskuntaseutuna on viime ajan uudistuksissa edelleen vahvistunut. Hämeenlinnan seudulle on jatkossakin tärkeää, että puolustushallinnon toimintoja kehitetään Panssariprikaatissa.